

Asia: VN/6909/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne ammatillisen osaamisen parantamiseen myönnettävän palkkatuen keston muuttamisesta harkinnanvaraiseksi ja keston jatkamisen edellytyksistä (88 §:n 1 momentin 1 kohta ja 89 §:n 1 momentti)

Työllisyysalueilla ei ole velvoitetta myöntää palkkatukea, jos määrärahaa ei ole. Palkkatuet ovat tältä osin harkinnanvaraisia. Osa työllisyysalueista hyödyntää erillisiä kuntalisiä/rekrytointitukia palkkatuen lisäksi, tai sijasta. Lain ehtojen muuttaminen aiempaa harkinnanvaraiseksi ei muuta olennaisesti jo muuttunutta

toimintaympäristöä. Työantajalle mahdollisten palkkaamisen tukien kenttä on jo muuttunut, ja palkkatuen sääntely laissa ei ole tasavertaisuuden tae. Keston

muuttaminen harkinnanvaraiseksi on tässä toimintaympäristössä perusteltua

a. Työttömyyden pitkittymisen todennäköisyyden arvioimisesta luopuminen (nykyisessä 82 §:n 2 momentissa: “Jos tuella palkattava on ollut työttömänä välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä yhtäjaksoisesti alle 12 kuukautta, palkkatuen myöntäminen edellyttää lisäksi, että henkilön työttömyys ilman palkkatuen myöntämistä todennäköisesti kestäisi yli 12 kuukautta.”)

Todennäköisyyden arviointia ei ole mahdollista perustaa faktoihin ja tasavertaisiin todennäköisyyksiin, vaan se on ollut arvionvarainen perusteinen. Osaamisen puuttaminen on ensisijainen peruste palkkatuelle, joten voidaan luottaa myöntämisen päätöksenteon perustuvan sen perusteen varaan. Todennäköisyydestä luopuminen on siksi perusteltua.

b. nykyinen ryhmä “ei ole ollut ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana” muutettaisiin muotoon “ei ole ollut vakinaisessa ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana” (82 §:n 1 momentin 5 kohta).

Työmarkkinoilla on paljon lyhyitä työsuhteita. Tiukka linjaus jättää osan mahdollisuuksista pois ja tuottaa palkkatuen kohderyhmälle epätarkoituksenmukaisia tilanteita, jos taustalla on lyhyitä työpätkiä. Samalla työnantajalle tulee tilanteita, joissa perusteltu palkkatuen saaminen henkilöstä ei tilanteessa onnistu. Taustalla on edelleen peruste osaamisen puutteesta ja sen kompensoimisesta työnantajalle työsuhteen alussa.

c. muun samoihin palkkakustannuksiin myönnetyn tuen huomioiminen (84 §:n 1 mom. 6 kohta)

-

3. Lausuntonne sääösteknisistä muutoksista

-

4. Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

Ehtojen muuttaminen voi lisätä hakemuksia työllisyysalueelle, jos ehtoa sovelletaan enimmäismäärän mukaan. Varsinkin hyvässä suhdanteessa palkkatuen, ja muiden palkkaamisen tukien kysyntä voi ylittää myöntämisen mahdollisuudet. Työllisyysalue voi kuitenkin käyttää harkintaa miten työnantajalle kohdennettujen palkkaamisen tukien kokonaisuus muodostuu alueella. Esimerkiksi Päijät-Hämeen työvoimapalveluissa on vaadittu työsuhteen kestoksi vähintään 12 kuukautta, eli ehto työsuhteen pitkäkestoisuudelle on ollut jo tiukka. Palkkatukipäätökselle kestoehdon 12kk ja pidemmän tuen erotus on taloudellinen vaikutus siltä osin kuin ehdot muuten täyttyvät.

5. Lausuntonne starttirahaa koskevasta ehdotuksesta

Starttirahan ansioperusteinen tarkastelu on kannatettava esitetyn mukaisesti. Tulkinnanvaraisuus on johtanut erilaiseen käytäntöön ja epätasavertaisiin päätöksiin starttirahaa saavilla henkilöillä riippuen työllisyysalueesta.

6. Muu lausuttava

-

Tapaila Anne
Hollolan kunta

Häyrinen Eero
Hollolan kunta, Päijät-Hämeen työllisyysalue - Hyväksytty
työllisyyslautakunnassa 24.6.2026